

III клас

Прапанаваныя матэрыялы прызначаны для дыягностыкі сфарміраванасці ў навучэнцаў III класа метапрадметных вынікаў навучання ў ходзе вывучэння беларускай мовы. Яны ўяўляюць сабой кантрольныя работы па тэмах «Тэкст», «Сказ», «Значэнне слова», «Склад слова», «Часціны мовы». Кожная работа складаецца з пяці заданняў. Змястоўная частка заданняў падабрана з улікам прынцыпаў навуковасці, даступнасці, актывізацыі рэфлексійных дзеянняў, забеспячэння інтэлектуальнага, эстэтычнага і індывідуальнага развіцця навучэнцаў і накіравана на дыягностыку ў трэцякласнікаў навыкаў сэнсавага чытання тэкстаў, валодання лагічнымі дзеяннямі параўнання, аналізу, сінтэзу, абагульнення, класіфікацыі, уменняў прымаць і захоўваць мэты і задачы вучэбнай дзейнасці, кантраляваць свае вучэбныя дзеянні, працаваць з мадэлямі і схемамі, шукаць інфармацыю рознымі спосабамі, выконваць заданні творчага і пошукавага характару, будаваць разважанні.

Дыягнастычныя кантрольныя работы праводзяцца ў канцы вывучэння кожнага раздзела кур-

са. На выкананне іх адводзіцца 15–20 мінут на ўроку беларускай мовы, на стымулюючых або падтрымліваючых занятках. Вучні афармляюць дыягнастычныя работы так, як гэтаму іх вучылі на ўроках, і працуюць непасрэдна на друкаваных аркушах: чытаюць заданне, асэнсоўваюць яго, падбіраюць правільны адказ. Пры неабходнасці настаўнік дапамагае тым вучням, у якіх узнікаюць цяжкасці пры асэнсаванні задання.

У ходзе ацэнкі паспяховасці выканання вучнямі заданняў камбінаванай кантрольнай работы па кожным раздзеле неабходна звяртаць увагу на дынаміку развіцця адпаведных метапрадметных уменняў.

ТЭКСТ

Работа № 1

1. *Прачытайце тэкст.*

Фатаграфія — гэта мастацтва
Фатаграфія — гэта малюнак светам. Промні све-
ту праходзяць праз аб'екты і ўтвараюць карцінку.

На першы погляд, фатаграфія — звычайнае адлюстраванне чалавека і навакольнага свету. Аднак, калі фатографу ўдаецца ўразіць, усхваляваць уяўленне, тады можна смела гаварыць, што яго фотаздымкі — твор мастацтва. Спыняючы імгненне, фатограф паказвае нам найбольш характэрнае, значнае, галоўнае, бо фатаграфія — гэта свет вачамі фатографа. *(Па матэрыялах часопіса «Вясёлка» [1])*

Выберыце правільнае сцвярджанне:

Загалолак тэксту ўказвае на:

тэму;

галоўную думку

2. Знайдзіце ў тэксце «Фатаграфія — гэта мастацтва» сказы, якія даюць адказ на наступнае пытанне:

Як узнікае фотаздымак?

Падкрэсліце гэтыя сказы.

3. Прачытайце.

Зоркі ў траве

Пасля дажджу дыхалася лёгка, на ўсе грудзі. Лес пазелянеў. Не пазнаць яго вясною. Бязрозкі прыбраліся ў зялёныя касынкi. Таполі і вольхі павыстаўлялі на сонца кволья ліпкія лісточкі. За альшанікам каля дарогі звонка пералівалася ручайка. Каля яе было многа чаромхі. Сюды з усёй акругі паспелі ўжо зляцецца салаўі. Уся трава кросы усёяна маленькімі зорачкамі. Як усё роўна насыпалі іх сюды з высокага неба. Гэта ў траве незабудкі цвілі. *(Паводле Янкі Галубовіча [2])*

Падзяліце тэкст на часткі згодна з планам.

План

1. Паветра пасля дажджу.
2. Вясновы лес.
3. Салаўі над ручайкай.
4. Дыван з незабудак.

Пастаўце ў тэксце рыску (|) у пачатку кожнай часткі.

4. Прачытайце. Што парушана ў тэксце?

Распрані яе

Даша ўбачыла гэта, узяла некалькі спелых семак, прыносіць да бабулі, падае семку і просіць: — Распрані яе!

Хадзілі каля іх куры ды і дзяўбці пачалі, нават семкі лушчыць узяліся.

На ўскрайку прысядзібнага ўчастка Дашына бабуля пасеяла гарбузы. К восені гарбузы выраслі вялікія-вялікія. І нават паспелі. *(Павел Кавалёў [3])*

Аднавіце паслядоўнасць частак тэксту з апорай на прапанаваны план.

План

1. Гарбузы паспелі.
2. Куры лушчаць семкі.
3. Знаходлівая Даша.

Лічбамі ў квадраціках абазначце нумар кожнай часткі.

5. Падзяліце тэкст на часткі. Складзіце і запішыце яго план.

Янотава лазня

У лесе месцамі ляжаў белы снег. Дзьмуў цёплы ветрык. Са ствалоў, голля дрэвы скідалі ледзяную кару.

У дупле старога дуба зімаваў янот. Ён ужо прачнуўся. Ад дуба да сажалкі сцелюцца радкі слядоў.

На беразе гурба снегу ляжыць. На ёй свежага месца не відаць. Янот валяўся на снезе, цёрся аб яго бакамі. Снег уславы шэрымі валасінкамі поўсці.

Мыўся янот пасля зімовай спячкі. Гурба снегу каля сажалкі яго лазняй была. *(Паводле Янкі Галубовіча [4])*

Работа № 2

1. Прачытайце тэкст.

Добрая душа

Сёмка спяшаўся ў школу. Раптам з кустоў выскачыў чорны звярок. Ён крыху прабегаў, паваліўся, застыў на бурым снезе. Хлопчык наблізіўся да звярка.

Гэта быў земляны крот. Недалёка віднелася залітая вадой норка. Крот вылез з яе і замёрз. Сёмка нагнуўся, падняў звярка. Маленькія вочкі былі шчыльна заплюшчаны. Але пад густой поўсцю білася сэрца. Хлопчык сунуў звярка ў кішэню.

У школе крот адагрэўся. Яго пакінулі да мая ў жывым кутку. *(Паводле Пятра Рунца [5])*

Выберыце правільнае сцвярджанне:

Загалолак тэксту ўказвае на:

тэму;

галоўную думку

2. Знайдзіце ў тэксце «Добрая душа» сказы, якія даюць адказ на наступнае пытанне:

Чаму крот ледзь не загінуў?

3. Прачытайце.

Наташын букецік

Вясной мама ў кветніку ўскопвала градкі. Наташа дапамагала ёй. Мама вынесла з хаты каляровы пакецік. Яна насыпала Наташы на далонь дробненькіх зярнятак. Дзяўчынка рассяяла зярняткі па ўсёй градцы, загрэбла граблямі. Мінула некалькі дзён. На градцы ў кветніку зазеленелі квольненькія раслінкі. Усю вясну Наташа даглядала свае кветкі. Надышлі цёплыя летнія дні. У кветніку расцвілі рамонкі і астры. У верасні дзяўчынка нарвала вялікі букет сваёй настаўніцы. *(Паводле Нічыпара Парукава [6, с. 97])*

Падзяліце тэкст на часткі згодна з планам.

План

1. Зярняткі на далоні.
2. Квольненькія раслінкі.
3. Рамонкі і астры.
4. Букет для настаўніцы.

Пастаўце ў тэксце рыску (|) у пачатку кожнай часткі.

4. Прачытайце. Што парушана ў тэксце?

Снегавік

Добры снегавік атрымаўся!

Усю ноч ішоў снег. Ён накрываў белым абрусам зямлю.

Раніцай з пад'ездаў высыпалі дзеці. Што тут пачалося! Усе знайшлі сабе заняткаў. Дзеці скочвалі снег. Хлопчыкі паставілі вялізны камяк пасярод двара. Затым дзяўчынка прымацавалі

меншы. Усе разам паставілі зверху маленькі камяк. Каля плота малыя знайшлі старое вядзерца для шапкі. Сухія галіны яны паўтыкалі замест рук. Дзяўчынкі прынеслі моркву для носа, гузікі для вачэй. Знайшоўся прuccік для рота. (Паводле Таццяны Мушынскай [7, с. 101])

Аднавіце паслядоўнасць частак тэксту з апорай на прапанаваны план.

План

1. Снегапад.
2. Як ляпілі снегавіка.
3. Добры вынік.

Лічбамі ў квадраціках абазначце нумар кожнай часткі.

5. Падзяліце тэкст на часткі. Складзіце і запішыце яго план.

Вечны агонь

Пасярод плошчы стаіць высокі помнік. Перад ім гарыць Вечны агонь. Да помніка прыходзяць людзі: і старыя, і маладыя, і дзеці. Яны стаяць, маўчаць. Многія сюды прыносяць кветкі.

Верачка прыйшла да помніка разам з мамай. Дзяўчынка была ў святочнай сукенцы. У руках яна трымала чырвоную ружу. Ад ветрыку шапацела лісце ліп, варушыліся стужкі на вянках, што прынеслі да помніка людзі.

Маці стаяла моўчкі. Маўчала і Верачка. Потым яна нахілілася і паклала ля помніка сваю кветку. (Паводле Е. Пяршай [6, с. 46])

СКАЗ

Работа № 1

1. Выразна прачытайце пыталыя сказы. Падкрэсліце пыталыя словы ў іх.

Калі ўзніклі мультфільмы?

Як ствараюцца мультфільмы?

Ці любіце вы мультфільмы?

Якім з гэтых сказаў трэба дапоўніць наступны тэкст:

_____? Першымі за стварэнне цуду бяруцца аўтары. Яны даюць ідэю, пішуць сцэнарыі. Пастаноўшчыкі пераносяць ідэю на паперу. Ад іх залежыць, як будуць выглядаць героі. Далей каманда аніматараў працуе над персанажамі — дадае колеры, ажыўляе іх. Перамалёўшчыкі перамалёўваюць створаныя карцінкі. Завяршае дзейства мантаж, калі выкідаюцца лішнія моманты, застаецца самае патрэбнае і прыгожае. Мультфільм гатовы. (Па матэрыялах часопіса «Вясёлка» [8])

Дапішыце патрэбны сказ у тэкст.

2. У кожнай групе сказаў знайдзіце лішні і падкрэсліце яго.

1. Што такое выцінанка? Я люблю выразаць з паперы розныя фігуры. На ўроку малявання мы рабілі выцінанку.

2. Якія прыгожыя фігуркі выразалі дзеці! Выцінанка — гэта мастацтва вырабу ажурных узораў з паперы. Як цудоўна ўпрыгожаны вокны ў класе!

3. Вы можаце выразаць сняжынкi з паперы? Вазьміце аловак, нажніцы, паперу і зрабіце прыгожую сняжынку. Як вы ўпрыгожваеце клас да навагодняга свята?

4. Давайце ўсе разам ўпрыгожваць клас. Якія прыгожыя папяровыя сняжынкi атрымаліся ў вучняў! Зрабіце гірлянду з каляровых сняжынак.

3. Прачытайце. Знайдзіце тыя сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца дзейнікамі. Падкрэсліце ў гэтых сказах дзейнік і выказнік.

1) За акном ішоў **снег**. Андрэйка вельмі любіць **снег**.

2) **Поле** пабялела ад снегу. Лыжня праходзіць праз усё **поле**.

3) **Дрэва** трывожна зашумела ад ветру. Іней пабяліў **дрэва**.

4. Прачытайце сказы. Знайдзіце ў іх галоўныя члены сказа. Вусна пастаўце пытанні да астатніх слоў у сказах.

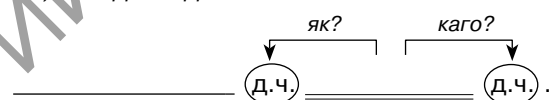
Дзяніска любіць восень.

Дзяніска ўважліва слухае бабулю.

Захапляльная гульня хутка скончыцца.

(Таццяна Мушынская [7, с. 40, 49, 52])

Пастаўце рыску ў квадраціку насупраць таго сказа, які адпавядае схеме:

5. Прачытайце сказы. Разгледзьце схемы да іх.

1) У вокнах запалілася святло.

2) Стаяў спякотны ліпеньскі дзень.

3) Па пакоях прагульваецца свежы ветрык.

(Таццяна Мушынская [7, с. 103, 106])

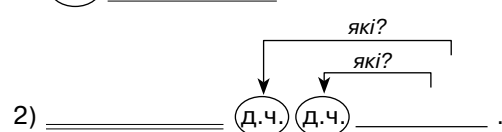

Схема якога сказа намалевана няправільна? Запішыце гэты сказ. Самастойна намалюйце яго схему.

Работа № 2

1. Выразна прачытайце пыталыя сказы. Падкрэсліце пыталыя словы ў іх.

Чаму вы любіце казкі?

Якая зімовая казка ваша любімая?

Хто стварае казкі?

Якім з гэтых сказаў трэба дапоўніць наступны тэкст:

_____? Напэўна, многім адразу згадалася «Снежная каралева». Яе напісаў славуты дацкі пісьменнік Ханс Крысціян Андэрсен. Напачатку казка была вершаваная, але

ЗНАЧЭННЕ СЛОВА

Работа № 1

пазней пісьменнік яе перапрацаваў і дапоўніў. «Снежная каралева» стала адной з самых доўгіх і цікавых казак Ханса Крысціяна Андэрсена. (Па матэрыялах часопіса «Вясёлка» [9])

Дапішыце патрэбны сказ у тэкст.

2. У кожнай групе сказаў знайдзіце лішні і падкрэсліце яго.

1) Якія кнігі ты любіш чытаць? Паўлік часта наведвае бібліятэку. Таццянка любіць чытаць часопісы.

2) Чытай не толькі кнігі, але і дзіцячыя часопісы. Запытайся ў бібліятэкара пра кніжныя навінкі. Часцей наведвай бібліятэку!

3) Якія кнігі ты прачытаў летам? У бібліятэцы праводзяцца выставы кніжных навінак. Ці браў ты кнігу з сабой у падарожжа?

4) Святланка расказала сябрам цікавую гісторыю. Бібліятэкар пазнаёміла вучняў з правіламі карыстання электронным каталагам. Раскажы пра сваю любімую кнігу аднакласнікам.

3. Прачытайце. Знайдзіце тыя сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца дзейнікамі. Падкрэсліце ў гэтых сказах дзейнік і выказнік.

1) Дзяніс выпісаў дзіцячы **часопіс**. На стала ляжыць дзіцячы **часопіс**.

2) Ірынка з захапленнем чытае **кнігі**. Дзіцячыя **кнігі** стаяць у шафе каля акна.

3) На сустрэчы з вучнямі паэт чытаў свае **вершы**. Гэтыя **вершы** вельмі спадабаліся дзецям.

4. Прачытайце сказы. Знайдзіце ў іх галоўныя члены сказа. Вусна пастаўце пытанні да астатніх слоў у сказах.

- Дзед паволі ходзіць па садзе.
  - Гэты сад ён узагадаў сваімі рукамі.
  - Да школы падкаціў невялікі аўтобус.
- (Міхась Даніленка [10, с. 4, 9])

Пастаўце рыску у квадраціку насупраць таго сказа, які адпавядае схеме:

5. Прачытайце сказы. Разгледзьце схемы да іх.

- 1) Тамарына мама працуе ў цяпліцы.
- 2) Лёнік клапатліва вёў маму за руку.
- 3) Пад сонцам пераліваліся дыямантамі кропелькі вады.

(Міхась Даніленка [10, с. 32, 35, 50])

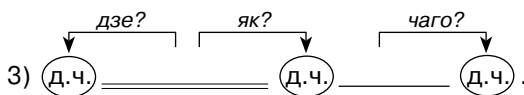
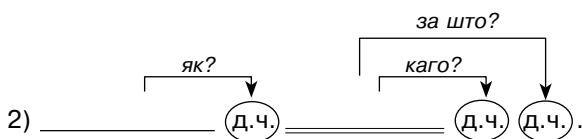

Схема якога сказа намалювана няправільна? Запішыце гэты сказ. Самастойна намалюйце яго схему.

1. Дапоўніце сказы патрэбнымі словамі з дужак. Лішнія словы закрэсліце.

Ноччу суседню будоўлю ахоўвае (вартаўнік, выратавальнік).

Правы бераг ракі быў (балотны, балоцісты).

(Буслянка, бусліха) — гэта гнездо бусла.

Да якога слоўніка трэба звярнуцца пры ўзнікненні цяжкасцей падчас выканання задання? Абвядзіце літару правільнага адказу.

- а) да тлумачальнага;
- б) да арфаграфічнага.

2. Злучыце словы з іх значэннем. Якое слова ў левым слупку лішняе? Падкрэсліце яго.

знічка	разрад атмасфернай электрычнасці ў паветры, звычайна ў выглядзе яркай звільістай лініі
падарунак	від металічнай або пластмасавай зашпількі, якая лёгка зашморгваецца
маланка	невялікая ручная піла
нажоўка	рэч, якую дораць каму-небудзь

3. Прачытайце. Вызначыце прымету, па якой словы кожнага рада аб'яднаны ў пары. Падбярывце і дапішыце пару да кожнага выдзеленага слова.

- а) радасны — сумны, вайна — мір, **прыяцель** — _____, **добры** — _____.
- б) даўні — даўнішні, бярога — логава, **бедны** — _____, **ветліва** — _____.

Словы для даведкі: сябар, вораг; някепскі, дрэнны; небагаты, багаты; груба, прыветна.

4. Прачытайце. Падкрэсліце тыя спалучэнні, у якіх выдзеленыя словы ўжыты ў пераносным значэнні.

Халодныя вятры, **халодныя** фарбы; **светлы** дзень, **светлы** ўспамін; **гарачая** кава, **гарачая** парá; **цвёрды** арэх, **цвёрдае** рашэнне.

З адным падкрэсленым спалучэннем слоў на выбар складзіце і запішыце сказ.

5. Дапоўніце сказы патрэбнымі словамі. Для гэтага перакладзіце прапанаваныя рускія словы на беларускую мову.

У бабуліным агародзе вырас вялізны Тыква.

Па возеры плавалі дзікія уткі.

Аленка пайшла рабіць урокі ў свой комната.

Да якога слоўніка трэба звярнуцца пры ўзнікненні цяжкасцей падчас выканання задання? Абвядзі літару правільнага адказу:

- а) да тлумачальнага;
- б) да руска-беларускага.

Дапоўніце кожны слупок слоў двума сваімі прыкладамі.

Работа № 2

1. Прачытайце словы ў слупках. Вызначыце прымету, па якой яны аб'яднаны ў групы. Размяркуйце і запішыце словы ў слупкі па іншай прымеце.

дарожка	дарожны	падарожніцаць
смеласць	смелы	асмялець
зелень	зялёны	зелянець
бег	бежавы	бегчы

2. Знайдзіце ў кожным радку слоў лішняе і закрэсліце яго. Злева ў слупку намалюйце схемы саставу слова, якім адпавядаюць словы кожнага рада.

Мора, мама, садок, парк, вочы.
Мышка, мурашкі, столік, узлесак, кацяня.
Пералесак, буслік, перасадка, адгадка, падкормка.

3. Размяркуйце словы на дзве групы. Укажыце прыметы, па якіх словы былі аб'яднаны ў групы.

Аднесці, адзінаццаць, адкласці, адзінокі, адміральскі, адкапаць, адрасат, адкруціць, адносна, адліпнуць.

_____	_____
_____	_____

Прыметы: з _____ без _____

4. Прачытайце. Што аб'ядноўвае словы ў кожным радку?

- а) пенал, кніга, сшытак, _____, _____
- б) аловак, алоўку, алоўка, _____, _____
- в) настаўнік, настаўнічанне, настаўніцаць, _____, _____

Словы для даведкі: настаўніца, лінейка, алоўкі, пэндзаль, настаўніцкая, алоўкам.

Дапоўніце кожны рад слоў патрэбнымі словамі. Карыстайцеся даведкай.

5. Прачытайце. Згадайцеся, якое заданне трэба сфармуляваць да практыкавання. Выканайце гэтае заданне.

На ўзгорку пад сасной (барсук) _____ нара знаходзіцца. Каля нары (барсук) _____ дурэюць. Маладзенькія яшчэ зусім. (Барсук) _____ на паляванне адлучылася, а ім гэта на руку. Асмялелі, вылезлі з нары на сонейка і качаюцца клубкамі па зямлі. А потым падхопяцца на свае кароткія лапкі і давай даганяць адзін аднаго. Але далей кусціка ажын, што зусім блізка каля нары расце, (барсук) _____ не адыходзяцца. (Паводле Янкі Галубовіча [11, с. 18])

ЧАСЦІНЫ МОВЫ

Работа № 1

1. Знайдзіце ў кожным радку слоў лішняе і закрэсліце яго. Пазначце прымету, якая аб'ядноўвае астатнія словы.

- а) стол, нож, відэлец, кубак, рэч _____
- б) капуста, малако, крупы, масла, квас _____
- в) цёплае, цудоўны, радасны, настрой, смачная _____

г) ідзе, бачыў, в'яжа, дыхае, хвалюецца _____
2. Прачытайце. Што аб'ядноўвае словы ў кожным радку?

Прыгожы, прыгажосць, прыгажэць.
Думка, задумлівы, думаць.
Бруд, брудны, забрудзіць.

Падзяліце словы на тры групы па іншай прымеце. Запішыце іх у тры слупкі. Пазначце прымету, якая аб'ядноўвае словы кожнага слупка.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

3. Укажыце, якой часцінай мовы з'яўляюцца выдзеленыя словы.

- ( )
— Ты рукі **мыла**?
- ( ) ( )
— **Мыла!** Але без **мыла**.
- А ці чыста памыла?
- Паглядзі на ручнік.

(Уладзімір Содаль [12])

4. Прачытайце спалучэнні слоў. Закрэсліце тыя з іх, якія напісаны па-руску.

шэры пыл	серая пыль
сильная боль	моцны боль
высокая жырафа	высокий жираф
белый пар	белая пара
зелёное яблоко	зялёны яблык

Запішыце, што адрознівае беларускія назоўнікі ад адпаведных рускіх.

Вызначыце род беларускіх назоўнікаў. Запішыце, якая часціна мовы ў прапанаваных спалучэннях слоў дапамагае зрабіць гэта.

5. Выберыце правільнае сцвярджанне і запішыце ход сваіх разважанняў.

У спалучэннях слоў **зялён.. сукенка і зялён.. поле** прыметнік

- мае розныя канчаткі, таму што _____
- мае аднолькавыя канчаткі, таму што _____

Работа № 2

1. Размяркуйце словы на дзве групы. Укажыце прыметы, па якіх словы былі аб'яднаны ў групы.

Кефір, пячэнне, малако, цукерка, пернік, чарніла, ручка, сшытак, мяч, вaleyбол.

_____	_____
_____	_____

Прыметы: _____

2. Прачытайце словы. У слупку справа пазнаёмцеся з прыметай, па якой трэба адбраць словы ў кожнай групе.

1) цень, бобр, боль, конь, жырафа	м. р.
2) гусь, сукенка, салата, медаль, кветка	ж. р.
3) бусляня, бусел, выдраня, казляня, кацяня	н. р.

Сфармулюйце заданне да практыкавання і выканайце яго.

3. Да назойнікаў з правага слупка падбярыце прыметнікі з левага слупка. Злучыце адпаведныя назойнікі і прыметнікі лініямі. Дапішыце канчаткі прыметнікаў.

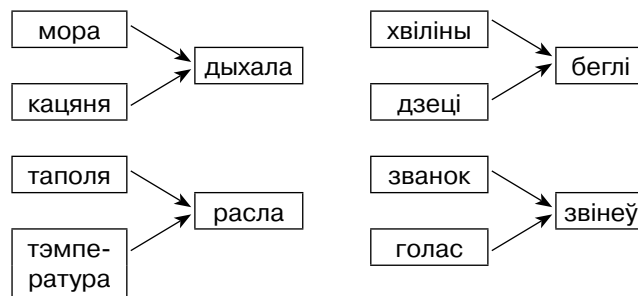
пясчан__	гадзіннік
пясочн__	бераг
каменн__	дарога
камяніст__	вежа
лясн__	месца
лясіст__	возера

Дапоўніце сказы спалучэннямі слоў, якія падыходзяць па сэнсе.

1) Мы выйшлі на _____ ракі. 2) На ўзгорку стаяла _____. 3) Свіцязь — гэта вялікае _____ з чыстай вадой.

4. Да кожнага дзеяслова падбярыце толькі той назойнік, з якім дзеяслоў выкарыстоўваецца

ў пераносным значэнні. Запішыце сказы, якія атрымаліся. У дзеясловах абазначце націск.

Вызначыце час і лік дзеясловаў. У дзеясловаў адзіночнага ліку вызначыце род.

5. Выберыце правільнае сцвярджанне і запішыце ход сваіх разважанняў.

У прыметніках **прыгожыя, сінія**

- можна вызначыць род. Для гэтага _____
 нельга вызначыць род, таму што _____

Спіс выкарыстаных крыніц

1. Вясёлка. — 2016. — № 5. — С. 22.
2. Галубовіч, Я. Дзівосы роднай прыроды : апавяданні і казкі для дзяцей / Янка Галубовіч ; мастак К. Г. Разанкова. — Мінск : Пачатковая школа, 2012. — С. 132.
3. Кавалёў, П. Н. Намеснік бабулі : смяшынкi, замалёўкі / П. Н. Кавалёў. — Мінск : Юнацтва, 1992. — С. 20.
4. Галубовіч, І. І. Вавёрчыны кватаранты : апавяданні і казкі : для дзяцей мал. шк. узросту / Я. Галубовіч ; маст. Н. А. Чарапанавы. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2015. — С. 70–71.
5. Рунец, П. М. Добрая душа : апавяданні : для малодшага школьнага ўзросту / Пятро Рунец ; мал. Б. Заборава. — Мінск : Мастацкая літаратура, 1977. — 54 с.
6. Крынічка: Чытанка : для дашк. і мал. шк. узросту / укл. Р. М. Міронава ; маст. Т. П. Беразенская. — Мінск : Маст. літ., 2009. — 167 с.
7. Мушынская, Т. М. Вожыкі ў футбол гуляюць : вершы, апавяданні, казкі : для дзяцей мал. шк. узросту / Таццяна Мушынская ; маст. Г. С. Хінка-Янушкевіч. — Мінск : Літаратура і Искусство, 2008. — 136 с.
8. Вясёлка. — 2016. — № 6. — С. 15.
9. Вясёлка. — 2014. — № 12. — С. 24.
10. Даніленка, М. П. Як дажджы памірыліся : апавяданні, казкі : кн. для дзяцей мал. шк. узросту / Міхась Даніленка. — Мінск : Нар. асвета, 2013. — 56 с.
11. Галубовіч, Я. Дзівосы роднай прыроды : апавяданні і казкі для дзяцей / Янка Галубовіч ; мастак К. Г. Разанкова. — Мінск : Пачатковая школа, 2012. — 168 с.
12. Вясёлка. — 2009. — № 7. — С. 19.
13. Крыніцы ілюстрацый:
<http://ru.depositphotos.com/11500777/stock-illustration-running-child.html>
<https://www.livemaster.ru/topic/273725-volk-voyuschij-na-lunu-v-tehnikе-suhaya-pastel>
<http://annaksfr.blogspot.com.by/>
<https://www.youtube.com/watch?v=miMKG6R3138>

В. І. Свірыдзенка, кандыдат педагогічных навук,
дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства
факультэта пачатковай адукацыі БДПУ